

Program ublažavanja posljedica klizišta u Republici Hrvatskoj

Davorin Oršanić, dipl.ing.arh., viši savjetnik - specijalist

Krapina, 25. rujna 2023.

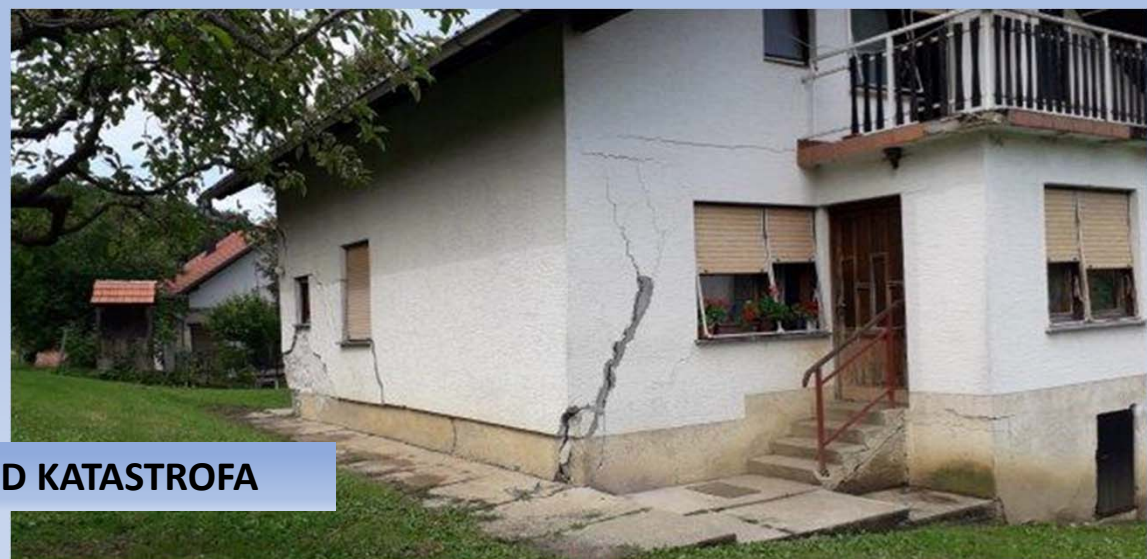
REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

mpgi.gov.hr

13. ožujka 2018. godine pojava klizišta u Hrvatskoj Kostajnici

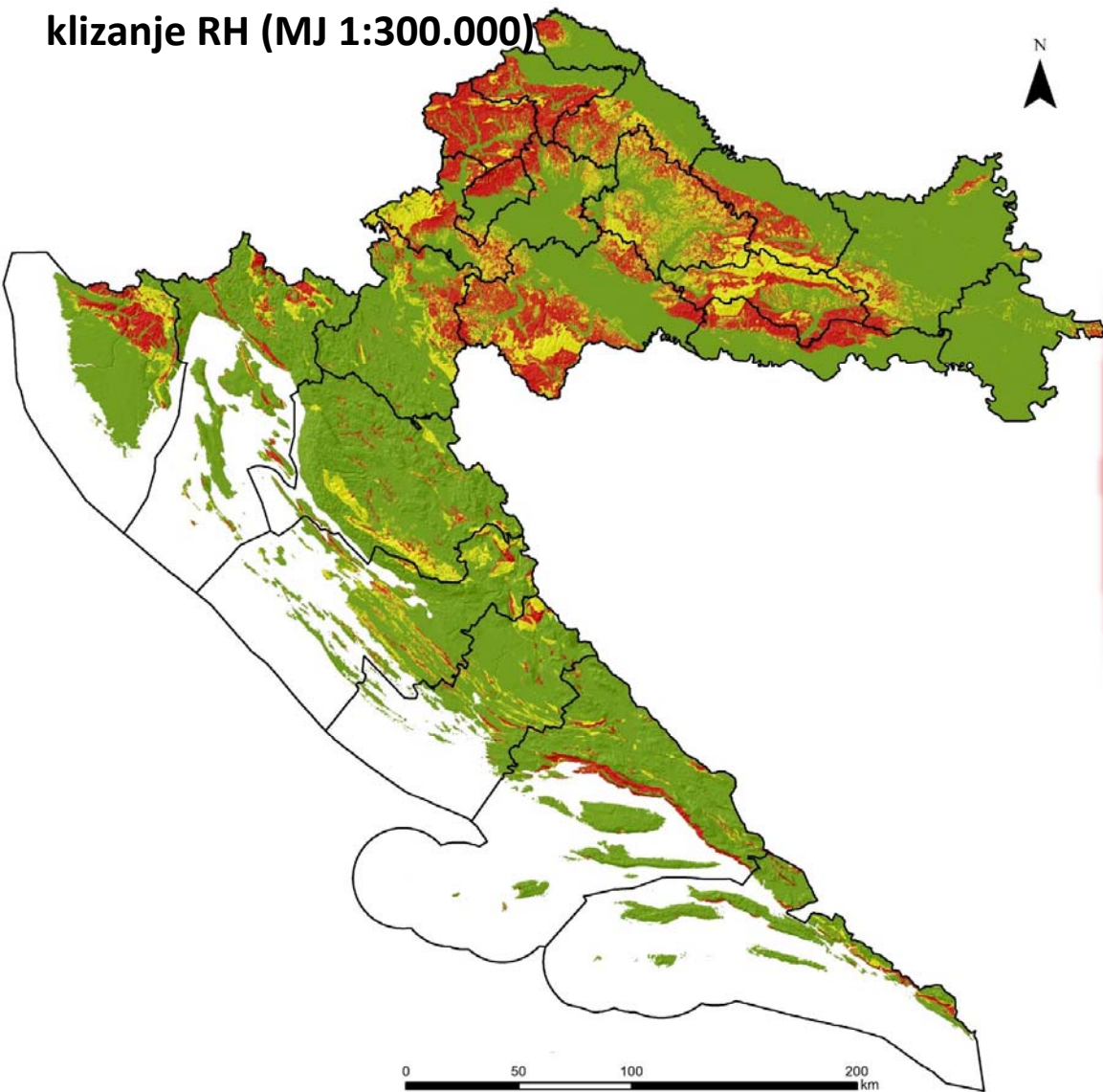
Odluka VRH o kriterijima i načinima za stambeno zbrinjavanje stanovnika zgrada i uklanjanje ostataka porušenih obiteljskih kuća i drugih stambenih zgrada koje su uništene ili oštećene zbog klizanja tla na području Hrvatske Kostajnice u Republici Hrvatskoj (NN 60/18 i 59/23)

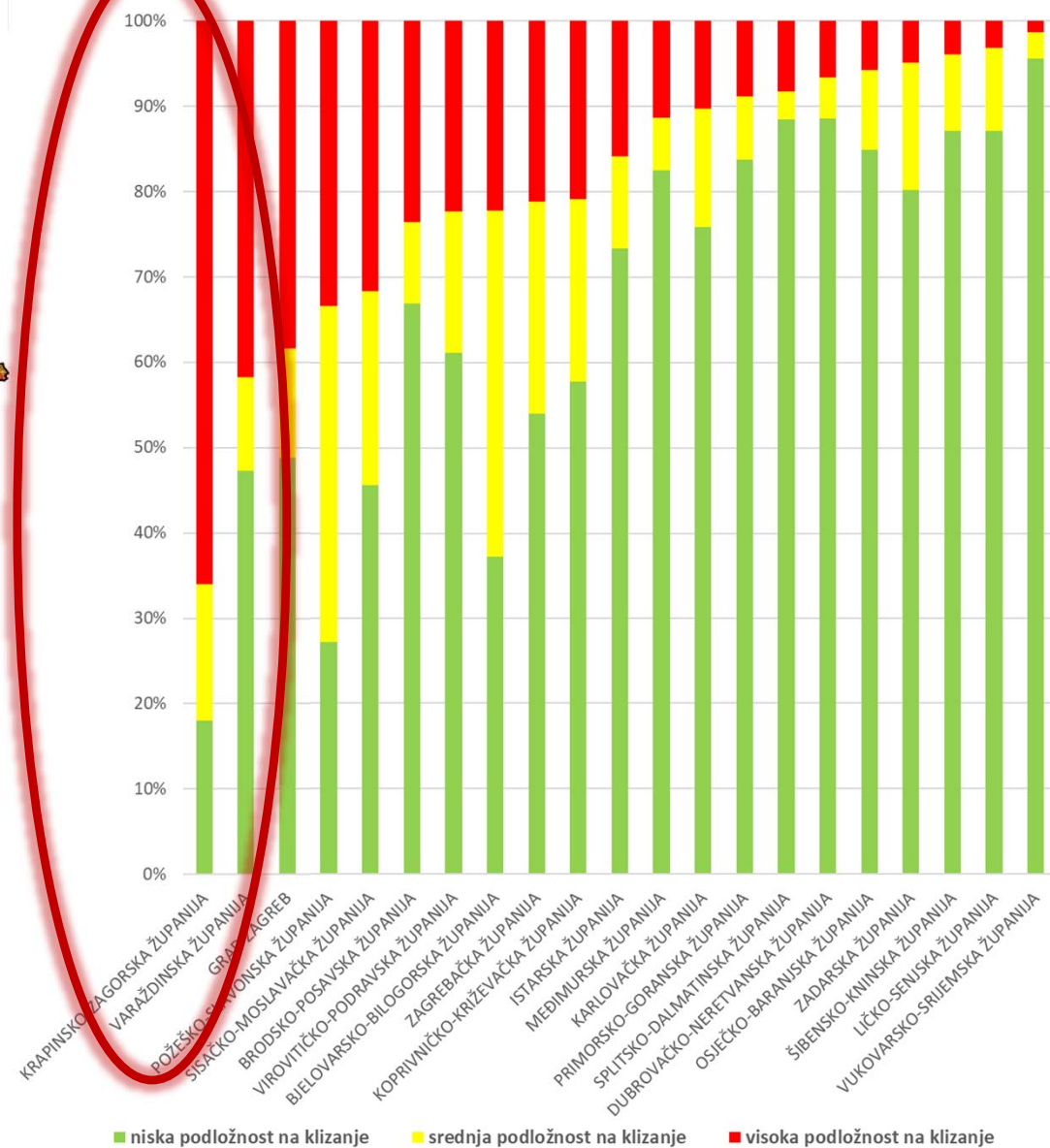
HRVATSKA PLATFORMA ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA

- **Područje na koje se primjenjuje Odluka** – županije koje su Odlukom o razvrstavanju JLP(R)S prema stupnju razvijenosti razvrstane u skupine od I. do III.
- **Prihvatljivi korisnici Programa** – stanovnici koji su na dan pojave oštećenja zgrada imali prijavljeno prebivalište, boravište ili su u njima do nastanka oštećenja stanovali
- **Ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje** – obnovom oštećenih zgrada čiji je popravak moguć i isplativ, ako se nalaze na zemljištu koje je stabilizirano, darovanjem vlasniku zgrade druge useljive zgrade odnosno stana u vlasništvu RH, darovanjem vlasniku druge zgrade odnosno stana koju RH kupi ili izgradi
- Za **stanovnike zgrada** koji **nisu vlasnici** pronalaze se druge zgrade/stanovi za čije korištenje mogu sklopiti ugovor o najmu

2019. - Karta podložnosti na klizanje RH (MJ 1:300.000)

Podložnost na klizanje po županijama

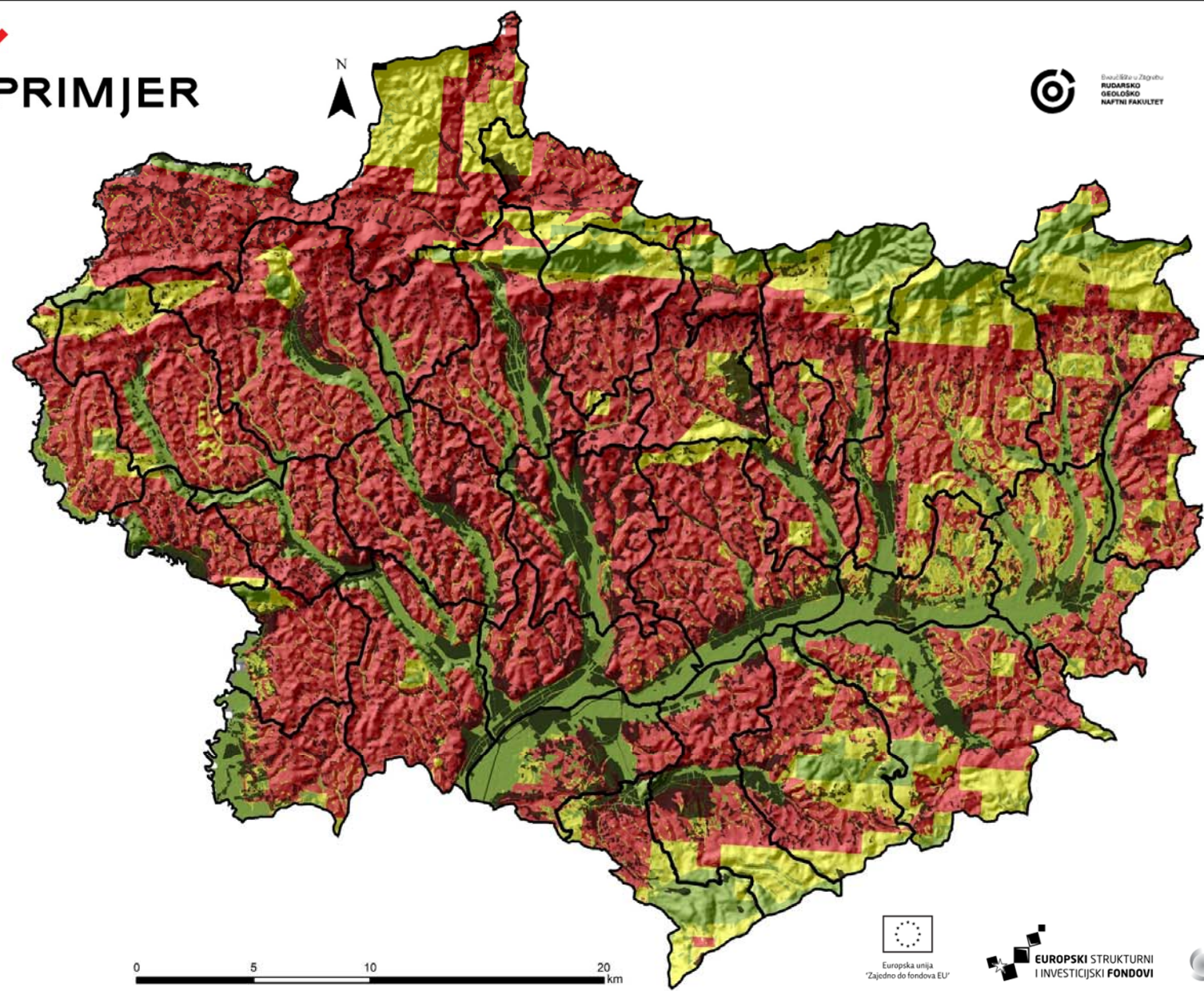
 PRIMJER

Sveučilište u Rijeci
 **RIJADSKO
 GEODIJSKO
 NAFTNI FAKULTET**

Sveučilište u Rijeci
 Građevinski fakultet

Karta rizika Krapinsko–zagorske županije MJ 1:300.000

Preklop Karte rizika s
građevinskim
područjima

Crvena zona prikazuje
naseljena područja na
kojima postoje
prirodni preduvjeti za
klizišta (izrađeno na
temelju podataka o
gustoći stanovnika)

Novi Program Vlade

- **CILJ PROGRAMA:** smanjenje rizika kroz ublažavanje posljedica klizišta
opasnost * šteta = posljedica (novac, ljudske žrtve) = rizik
  - rizik se može smanjiti bilo da se smanji opasnost od klizišta ili štete od klizišta
  - ovaj Program ima za cilj smanjenje šteta
- **PREDMET PROGRAMA:** 2 od 6 mogućih pristupa prema Strategiji SAD-a
  - oporavak kroz 'stambeno zbrinjavanje' koje uključuje sanaciju zgrade
  - oporavak kroz 'stambeno zbrinjavanje' koje uključuje osiguranje alternativnog smještaja
  - monitoring za rano upozoravanje (spašavanje ljudskih života, očuvanje materijalne imovine, pokretne)

**PROGRAM UBLAŽAVANJA POSLJEDICA KLIZIŠTA
U SVRHU SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

1. POSTUPAK KOJI PROVODI MPGI:
utvrđivanje tko je ugrožen

VLADA IDENTIFICIRA TKO JE UGROŽEN

ISHOD: (1) ili (2) ili (3) ili (4)

(1) VISOKI RIZIK, NEPRIHVATLJIV RIZIK:

- klizište nije stabilizirano
- **zgrade s velikim oštećenjima i/ili**
- **ljudi jako ugroženi (životna opasnost)**
- **nije moguća evakuacija u slučaju povećanja opasnosti/rizika**

(2) SREDNJI RIZIK, PRIHVATLJIV RIZIK:

- klizište nije stabilizirano
- **zgrade s manjim oštećenjima**
- ljudi nisu ugroženi
- **moguća evakuacija u slučaju povećanja opasnosti/rizika**

(3) SREDNJI/NISKI RIZIK, PRIHVATLJIV RIZIK:

- klizište nije stabilizirano
- **zgrada nije oštećena, ali je ugrožena**
- ljudi nisu ugroženi
- **moguća evakuacija u slučaju povećanja opasnosti/rizika**

(4) NEMA RIZIKA:

- klizište je stabilizirano
- zgrade s oštećenjima
- **moguća sanacija zgrada**

2. POSTUPAK KOJI PROVODI MPGI:
pomoć ugroženim stanovnicima

VLADA POMAŽE UGROŽENIM STANOVNICIMA

2.2.1. Zbrinjavanjem stanovnika klizištem uništenih ili oštećenih zgrada

privremeno zbrinjavanje

trajno zbrinjavanje

2.2.2. Praćenje ugroženih zgrada i pomaka klizišta

rano upozoravanje

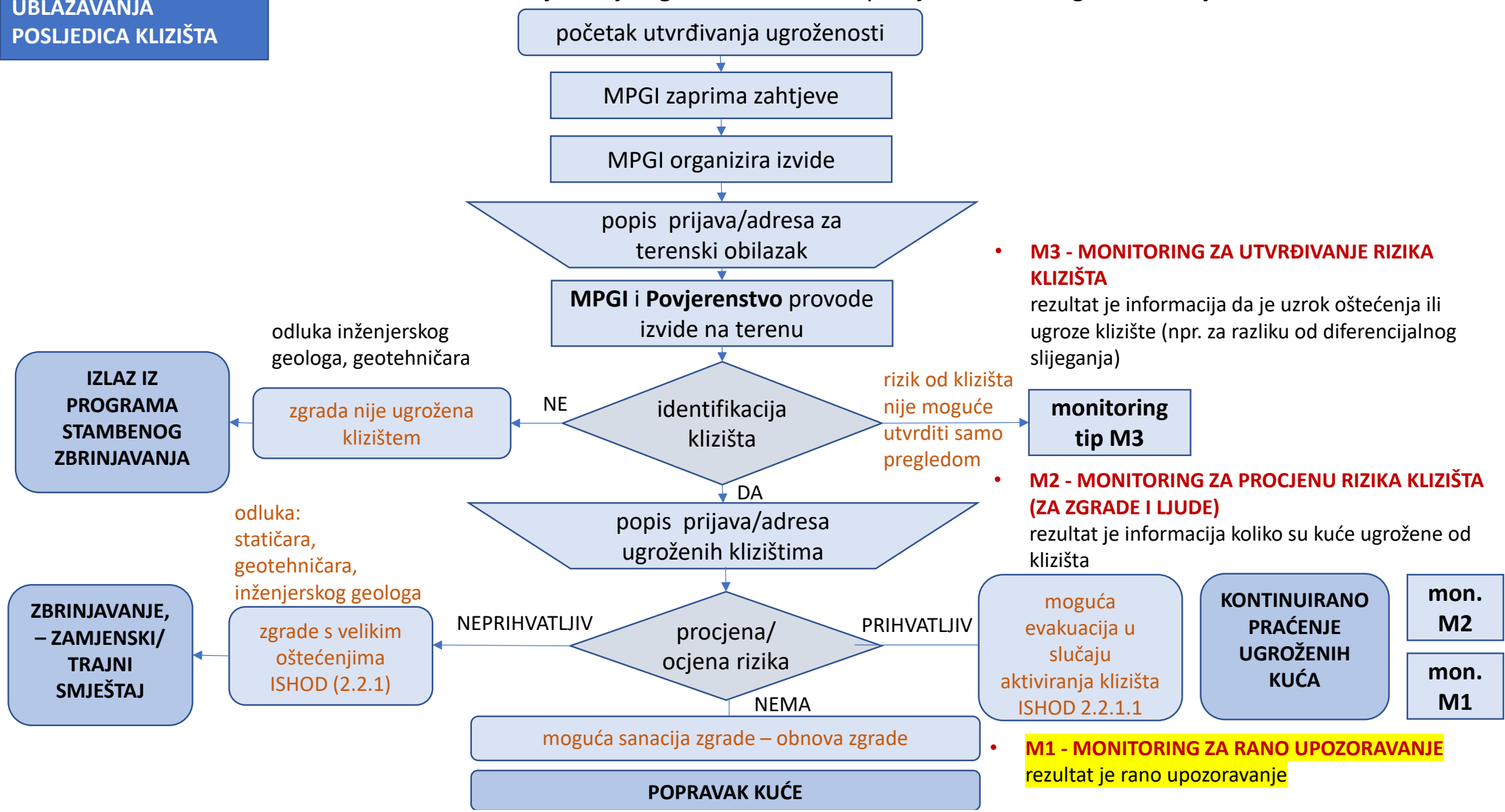
procjena rizika

identifikacija rizika

ISHOD: 2.2.1.1., 2.2.1.2., 2.2.2.1., 2.2.2.2., 2.2.2.3.

**PROGRAM
UBLAŽAVANJA
POSLEDICA KLIZIŠTA**

POSTUPAK 1: utvrđivanje tko je ugrožen => ISHOD: procjena rizika za građevine/ljude

Način provedbe Programa

1. Zbrinjavanje korisnika Programa

1.1. privremeno zbrinjavanje *(u okviru djelovanja CZ i JLS i/ili JL(R)S)*

1.2. trajno zbrinjavanje

1.3. zbrinjavanje stanovnika klizištem uništenih ili oštećenih zgrada koji nisu vlasnici tih zgrada

2. Praćenje nastanka i razvoja oštećenja ugroženih zgrada uslijed pomaka klizišta u svrhu (ranog) upozoravanja

2.1. praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta u svrhu **ranog upozoravanja**

2.2. praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta za **procjenu rizika**

2.3. praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta za **utvrđivanje rizika od klizišta**

Trajno zbrinjavanje – moguća obnova

U slučaju kada je zgrada oštećena klizištem na način da je **obnova moguća i isplativa** jer je zemljište na kojem se nalazi zgrada oštećena klizištem **stabilizirano** i **stabilizacija zemljišta je uspješno provedena** (kontrolom kroz jedan hidrološki ciklus):

- A. isplatom novčane pomoći korisniku** Programa u visini troškovničke procjene vrijednosti radova i materijala potrebnih za sanaciju oštećenja zgrade klizištem, ako korisnik Programa pisanim putem zatraži isplatu novčane pomoći
- B. organiziranom obnovom zgrade** koja se provodi ukoliko korisnik Programa pisanim putem zatraži obnovu klizištem oštećene zgrade

Trajno zbrinjavanje – nije moguća obnova

U slučaju kada je **zgrada uništena klizištem i potrebno ju je ukloniti, i/ili ako se nalazi na zemljištu koje nije stabilizirano**

1. Darovanjem vlasniku druge useljive zgrade/stana u vlasništvu RH, (JLS ili JP(R)S), na području JLS na kojoj se nalazi klizištem uništena zgrada ili JLS koja graniči s JLS na kojoj se nalazi uništena zgrada

2. Nabavom na tržištu i darovanjem postojeće kuće ili stana odgovarajuće veličine u skladu sa odredbama propisa koji uređuju područje stambenog zbrinjavanja kao posljedice prirodnih nepogoda ili katastrofa i na područjima od posebne državne skrbi

Trajno zbrinjavanje – nije moguća obnova

3. Izgradnjom i darovanjem zamjenske stambene zgrade na lokaciji uništene zgrade ako je klizište stabilizirano ili na zemljištu u vlasništvu korisnika Programa, na zemljištu u vlasništvu RH ili JL(R)S ili nabavom odgovarajućeg zemljišta na području na kojem je prostornim planom predviđena moguća gradnja zgrada stambene namjene u skladu s odredbama ovog Programa

4. Isplatom novčane pomoći korisniku Programa, ako to pisanim putem zatraži, za **izgradnju ili kupnju zamjenske zgrade** u visini procijenjene vrijednosti nekretnine na koju bi korisnik imao pravo

Način provedbe Programa – Javni poziv

- Na osnovu javnog poziva od 27. srpnja 2018. godine, zaprimljene su prijave građana putem stručnih službi JLS na obrascu objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva te su obavljeni pregledi svih lokacija
- S obzirom na protek vremena od trenutka obilaska ugroženih stanovnika **u slučaju pojave novih oštećenja** na zgradama nastalih nakon objavljenog poziva iz 2018. godine, a koja nisu evidentirana pregledom Stručnog povjerenstva ili korisnik Programa želi koristiti mogućnosti **korištenja novčane pomoći** prema ovom Programu, **potrebno je podnijeti novi zahtjev**

Način provedbe Programa – Javni poziv

- Ministarstvo će od JLS zatražiti provjeru podataka o broju ugroženih stanovnika utvrđenih očividima na ugroženim područjima nakon zaprimljenih prijava. Stanovnici zgrada ugroženih klizištima mogu podnijeti novi zahtjev za stambenim zbrinjavanjem.
- Ministarstvo će raspisati novi javni poziv za podnošenja novih zahtjeva za ostvarivanjem prava na stambeno zbrinjavanje stanovnika zgrada i uklanjanje ostataka porušenih obiteljskih kuća i drugih stambenih zgrada koje su uništene ili oštećene zbog klizanja tla na području Republike Hrvatske.

Prihvatljive aktivnosti Programa

Prihvatljive aktivnosti Programa su:

- uklanjanje ostataka uništenih ili porušenih zgrada
- izrada projektne i druge tehničke dokumentacije obnove/rušenja zgrade
- pribavljanje potrebnih dozvola
- izvođenje radova obnove/rušenja zgrade
- nabava opreme i opremanje zgrade
- nabava ili kupnja postojeće obiteljske kuće ili stambene zgrade ili stana
- izgradnja nove ili zamjenske obiteljske kuće ili stambene zgrade
- ugovaranje najma obiteljske kuće ili stambene zgrade ili stana
- isplata novčanih sredstava za nadoknadu troškova

Sudionici u provedbi Programa

- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine**
- Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN)**
- Stručno povjerenstvo**
- Povjerenstvo za procjenu stanja stambenih jedinica**
- JLS**
- MUP – Ravnateljstvo civilne zaštite**

Poslovi koje obavljaju JLS

1. ograničavaju pristup uništenim i oštećenim kućama
2. sudjeluju u izvođenju pripremljenih radova za postavu uređaja za monitoring
3. osiguravaju prijenos podataka uspostavom bežične komunikacije i/ili instalacijom odgovarajuće infrastrukture za prijenos podataka te snose troškove prijenosa podataka
4. putem komunalnih redara provode provjeru stanja postavljenih mjernih uređaja za monitoring i organiziraju servis opreme
5. sudjeluju u početnim fazama uspostavljanja sustava monitoringa
6. surađuju u razvoju sustava ranog upozoravanja

MONITORING KLIZIŠTA

Praćenje nastanka i razvoja oštećenja ugroženih zgrada uslijed pomaka klizišta

- praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta u svrhu **ranog upozoravanja**
- praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta za **procjenu rizika**
- praćenje oštećenih zgrada i/ili klizišta za **utvrđivanje rizika od klizišta**

M3 - MONITORING ZA UTVRĐIVANJE KLIZIŠTA

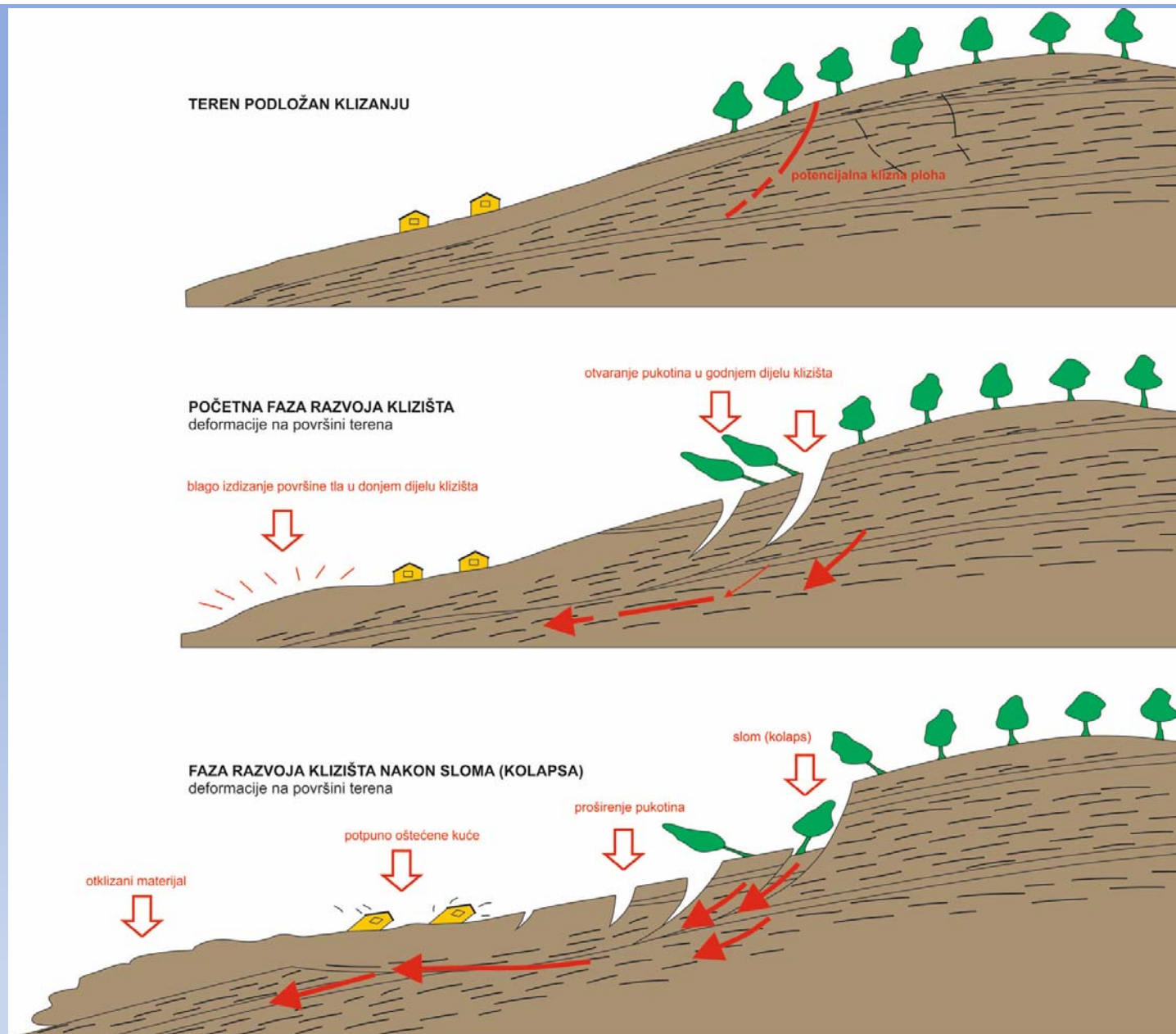
rezultat je informacija da se radi o klizištu ili o diferencijalnom slijeganju

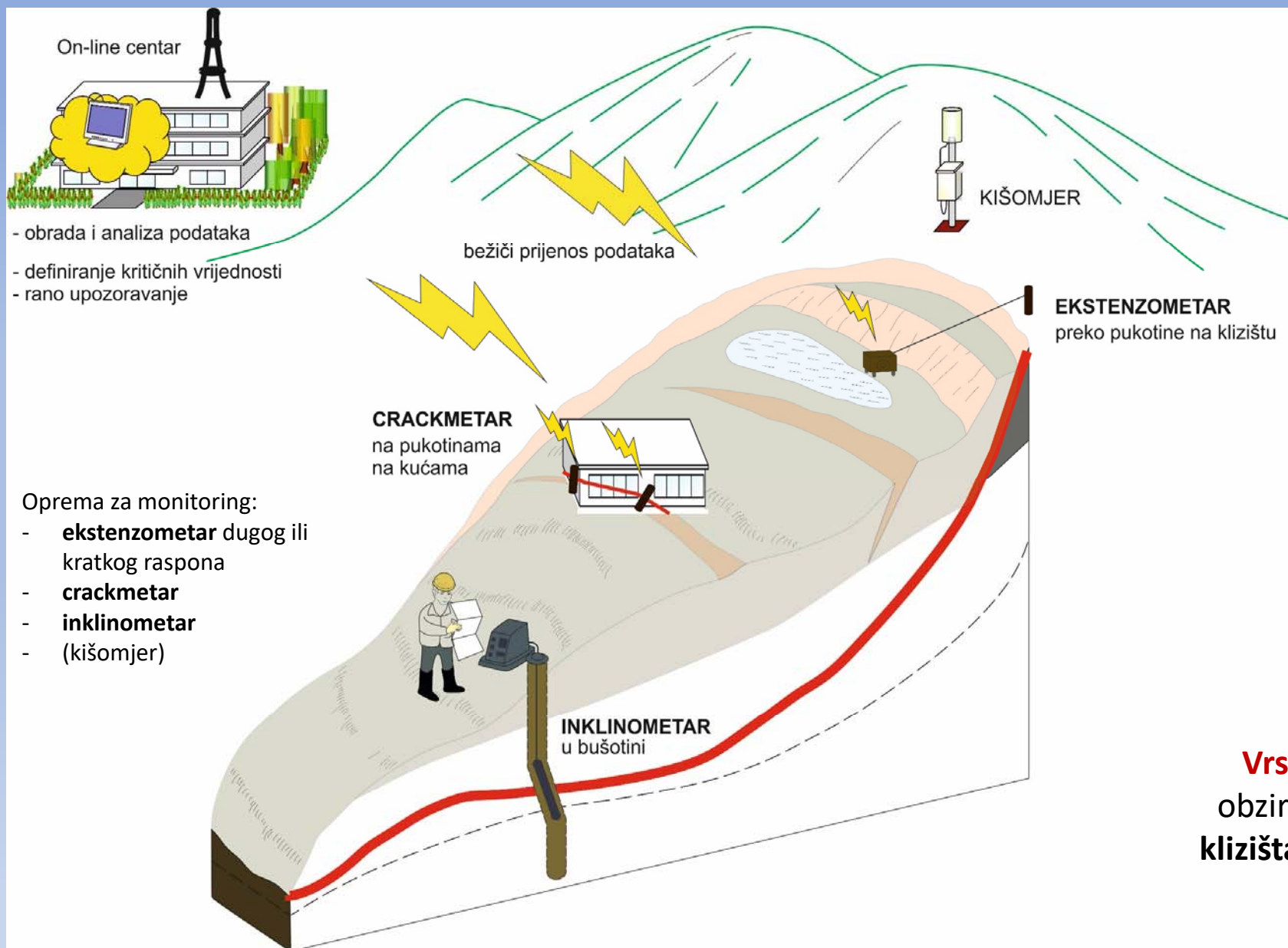
M2 - MONITORING ZA UTVRĐIVANJE AKTIVNOSTI KLIZIŠTA / UGROŽENOSTI KUĆA

rezultat je informacija koliko su kuće ugrožene od klizišta

M1 - MONITORING ZA RANO UPOZORAVANJE

rezultat je **RANO UPOZORAVANJE**

**Vrste senzora s
obzirom na vrstu
klizišta i potrebne
podatke**

SENZORI

laserski mjerac udaljenosti

crack-metar

ZAPISIVAČI PODATAKA (Data Logger)

Wi-Fi signal

Wi-Fi signal

POVEZNICI (Gateway)

INTERNET

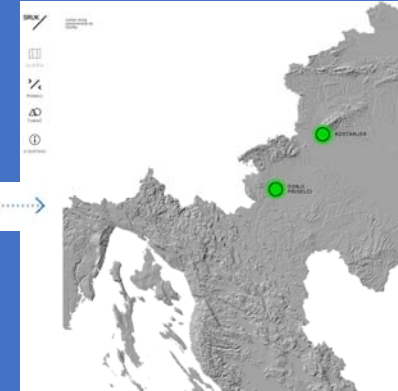
SERVER ZA PRIKUPLJANJE I UPRAVLJANJE PODACIMA

INTERNET

APLIKACIJA ZA RANO UPOZORAVANJE

Financiranje obnove, nabave ili izgradnje obiteljskih kuća ili stanova

Sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru limita kojima raspolaže APN na aktivnosti K551030 - stambeno zbrinjavanje na klizištima u Republici Hrvatskoj. Po potrebi, dodatna sredstava osigurati će se rebalansom i prilagoditi situaciji s cijenama na tržištu u narednim godinama, a u skladu s iskazanim potrebama.

Plan realizacije sredstava za stambeno zbrinjavanje

2023. godina	2024. godina	2025. godina
398.168,00 €	398.168,00 €	398.168,00 €

Financiranje uspostave monitoringa

Sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske okviru limita kojima raspolaže Ministarstvo na aktivnosti A538086 - monitoring klizišta u Republici Hrvatskoj.

Plan realizacije proračunskih sredstava za monitoring klizišta

2023. godina	2024. godina	2025. godina
200.411,00 eura	350.000 eura	350.000,00 eura

SRUK

sustav ranog upozoravanja
na klizišta

KONTRAST

KLIZIŠTA

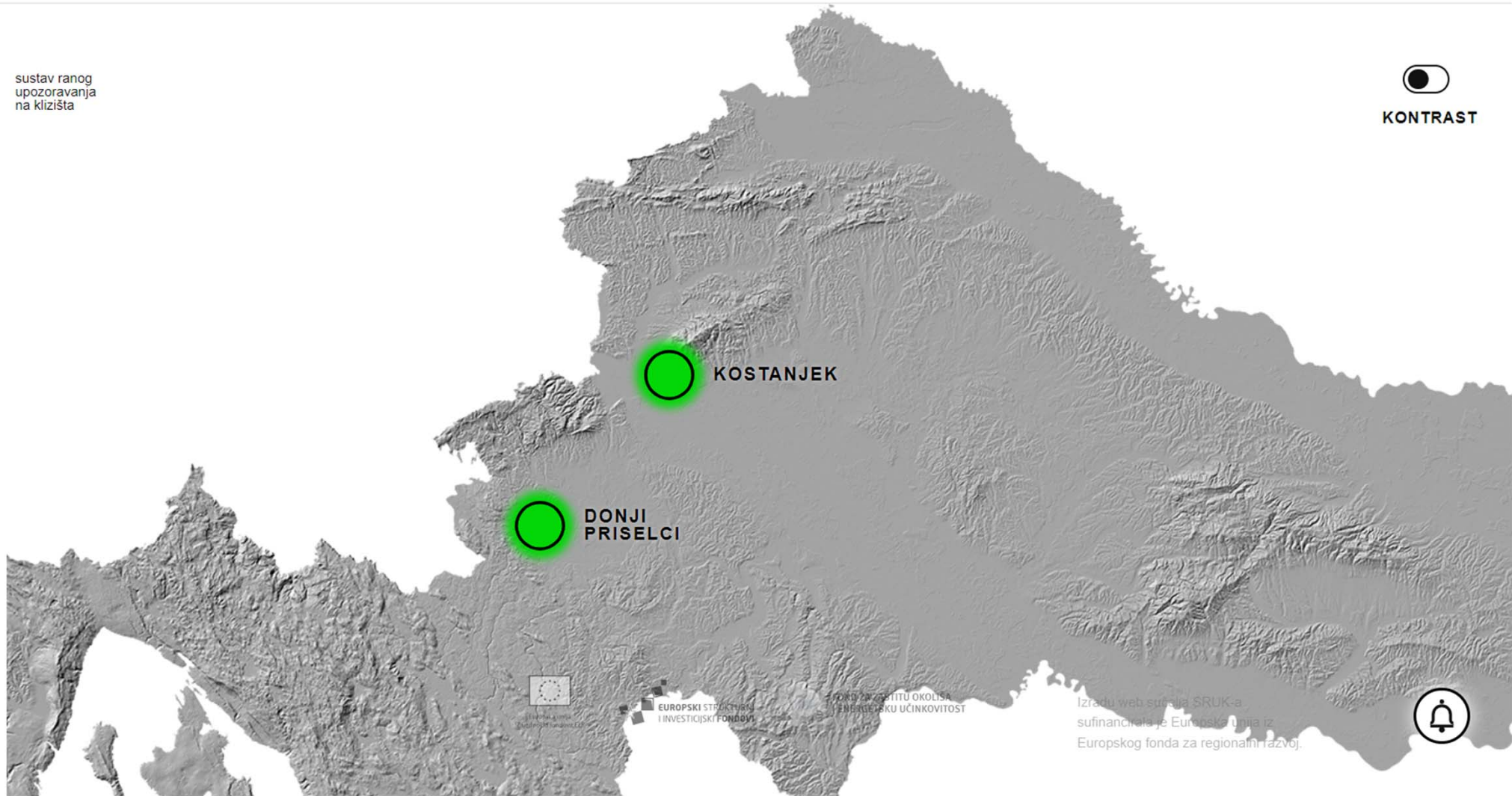
POMACI

TUMAČ

O SUSTAVU

Ministarstvo
regionalnog razvoja
i infrastrukture
Republike Hrvatske

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

FOND ZA ZAŠTITU OKOLISA
I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Izradu web sučelja SRUK-a
sufinancirala je Europska unija iz
Europskog fonda za regionalni razvoj.

<https://sruk.pri-mjer.hr/>

ZAHVALJUJEM A POZORNOSTI

MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE